

Aktivnost 30:

Kako ustvariti varna spletna gesla in vzdevke

Namen: Predstaviti učencem varna spletna gesla in vzdevke (primerno za učence druge in tretje triade).

Čas: 45 minut

Natisnite prilogo!

Navodilo:

Delavnico pričnite tako, da učence najprej prosite, da naj vsak na list papirja zapiše en osebni podatek (npr. ime in priimek, rojstni datum, št. mobilnega telefona, geslo za dostop do e-maila, ipd.). Nato jih vprašajte, če bi bili pripravljeni iti na cesto pred šolo in list z zapisanimi podatki izročiti prvemu mimoidočemu. Preverite, kakšna je reakcija učencev. Vprašajte jih, zakaj bi oz. zakaj ne bi bili pripravljeni teh podatkov zaupati tujcem na ulici.

Nato razložite pomen uporabe varnih spletnih vzdevkov in gesel. Pri tem poudarite, da so najboljši takšni vzdevki, ki ne razkrivajo direktno naše identitete, npr. našega imena in starosti.

Za lažjo ponazoritev varnih spletnih gesel si pomagajte s šopom ključev. Učence povprašajte, ali je mogoče spletna gesla primerjati s ključi: kaj vse zaklepajo ključi, po drugi strani naj tudi razmislijo, zakaj nam služijo spletna gesla?

Izpostavite naslednje:

- Za spletna gesla naj učenci ne uporabljajo osebnih podatkov (svojega imena, priimka, rojstnega datuma...)
- Kar se varnih gesel tiče, je pomembno, da je le-to dolgo vsaj osem znakov in vsebuje velike in male črke, številke in ločila. Takšno geslo si najlažje zapomnimo tako, da ga povežemo s stavkom, ki nam nekaj pomeni, npr. »3-krat na teden igram nogomet s prijatelji«. Vzemimo prvo črko vsake besede (3nTinsP) in jim dodamo nekaj velikih črk(3nTinsP) in poljubno ločilo(3nTinsP?). Končno geslo se tako glasi: 3nTinsP?. Primer učencem razložite tako, da ga napišete na tablo.
- Poudarite tudi, da so gesla skrivnost, ki je ne delimo niti z najboljšim prijatelji in jih je potrebno pogosto spreminjati.

Naloga:

Učence razdelite v skupine po štiri. Skupaj naj rešijo naslednje naloge:

1. 12-letna Maja zelo rada igra spletne računalniške igre in chata po MSN-ju. Nujno potrebuje dober vzdevek in varno geslo! Kaj ji predlagate?

2. 14-letni Luka je ugotovil, da je nekdo vdrl v njegov profil na Facebooku in tam v njegovem imenu grdo pisal o njegovi učiteljici matematike. To niti ni bilo tako težko, saj je za dostop do Facebooka uporabljal kar geslo, ki je vsebovalo njegov rojstni datum. Predlagajte mu novo pametno geslo za dostop do Facebooka!

3. 13-letna Nika je na zelo popularnem forumu za mlade objavila naslednji zapis:

»NikaJuh13 piše: »Mam tok majhna prsa. Vse sošolke majo večje. Sem slišala, da obstaja neka krema, s katero se jih da povečat. A kdo

Na zapis so naleteli Nikini sošolci in kmalu se je temu zapisu smejala vsa šola. Nika pa bi se od sramu najraje vdrila v zemljo. Niki predlagajte nov vzdevek, ki bo zakril njeno identiteto.

4. 14-letni Klemen je zaupal svoje geslo za MSN 12-letni sestri, ki se sedaj večkrat v njegovem imenu prijavi na MSN in se pogovarja z bratovimi prijatelji in jih sprašuje katere punce so jim všeč, če so kaj zaljubljeni. Klemnu gre to že pošteno na živce in je sestri že večkrat rekel, da naj pusti njegove prijatelje na miru ter da naj raje uporablja svoj profil ter chata s svojimi prijateljicami. A sestra ne odneha! Kaj svetujete Klemnu?

Vsaka skupina naj po 10 min predstavi svoje rešitve. Te rešitve skupaj pokomentirajte.

Aktivnost 30

Kako ustvariti varna spletna gesla in vzdevke

Rešite naslednje naloge:

1. 12-letna Maja zelo rada igra spletne računalniške igre in chata po MSN-ju. Nujno potrebuje dober vzdevek in varno geslo! Kaj ji predlagate?

2. 14-letni Luka je ugotovil, da je nekdo vdrl v njegov profil na Facebooku in tam v njegovem imenu grdo pisal o njegovi učiteljici matematike. To niti ni bilo tako težko, saj je za dostop do Facebooka uporabljal kar geslo, ki je vsebovalo njegov rojstni datum. Predlagajte mu novo pametno geslo za dostop do Facebooka!

3. 13-letna Nika je na zelo popularnem forumu za mlade objavila naslednji zapis:

»NikaJuh13 piše: »Mam tok majhna prsa. Vse sošolke majo večje. Sem slišala, da obstaja neka krema, s katero se jih da povečat. A kdo ve, kera! Please help me!«Na zapis so naleteli Nikini sošolci in kmalu se je temu zapisu smejala vsa šola. Nika pa bi se od sramu najraje vdrla v zemljo. Niki predlagajte nov vzdevek, ki bo zakril njeno identiteto.

4. 14-letni Klemen je zaupal svoje geslo za MSN 12-letni sestri, ki se sedaj večkrat v njegovem imenu prijavi na MSN in se pogovarja z bratovimi prijatelji in jih sprašuje katere punce so jim všeč, če so kaj zaljubljeni. Klemnu gre to že pošteno na živce in je sestri že večkrat rekel, da naj pusti njegove prijatelje na miru ter da naj raje uporablja svoj profil ter chata s svojimi prijateljicami. A sestra ne odneha! Kaj svetujete Klemnu?